

Verum kyrka

56.3627, 13.7930

1658 blev Skåne svenskt, men invånarna kände länge att de fortfarande var Danskar under Svensk ockupation – vilket dom ju också in facto var. Ett viktigt steg i försvenskningen av den tidigare Danska provinsen Skåne skedde här på kyrkbacken till Verums kyrka. Nästan 20 år efter att Svenskarna tog över - 1677 – hölls då här ett uppmanande tal varefter flera bönder skrev under en trohetsförsäkran till Sveriges kung.

Det berättas att något senare - det var 1749 - besöktes kyrkan av Carl Linnæus, senare adlad Carl von Linné. Medan han skådade ut över Vieåns vackra dalgång söder om kyrkan skall han ha sagt: Här skulle jag vilja vara präst, om förståndsgåvorna hade räckt till.

Verum kyrka byggdes på 1200-talet och bestod ursprungligen av långhus och kor. Först vid 1800-talets början byggde man till en korsarm mot norr och även en halvrund sakristia. En omfattande ombyggnad genomfördes sedan vid tiden strax före första världskriget efter ritningar av domkyrkoarkitekten Theodor Wåhlin. Man förlängde

då kyrkan mot väster samtidigt som man byggde tornet. Då revs också det gamla timrade klockhuset. Lillklockan från 1859 flyttades till tornet samtidigt som en ny och större kyrkklocka köptes in.

Till vänster om koret har man låtit placera den gamla altaruppsatsen som snidades 1757 av Johan Ullberg. Ullberg kallade sig själv för "provinsialbildhuggare" och församlingar i hela Skåne beställde bland annat altartavlor och predikstolar hos honom. Han drev gästgiveriet i Hurva utanför Eslöv tillsammans med familj och pigor och drängar. Men samtidigt sysslade han olovligt med tillverkning av altarbilder, för det här var en företagsamhet som inte tolererades av myndigheterna. Han var självlärd och hans arbeten var inte sanktionerade. Ullberg rymde fältet och slog sig ner i norra Skåne, och fortsatte sin verksamhet, som så småningom gjorde honom ganska förmögen.

Altaret i koret pryds av ett kors i ebenholts med dekor av silver och bergskristall. Här finns också fyra silverljusstakar skapade av hovjuvelerare Wiwen Nilsson i Lund.

Äldsta inventarium är ett medeltida rökelsekar av malm. På dess lock ser man ett sexkantigt torn med

spetsigt tak.

Predikstolen som är daterad till 1702 sattes upp och målades av Erik Degelier från Kristianstad, och har figurer föreställande de fyra evangelisterna med sina respektive attribut. På baldakinen kan vi läsa: Saliga äro de som höra Guds ord och gömma det”.

Triumfkrucifixet är skapat i Danmark 1912.

Dopfunten i täljsten är från 1912 och har en text som lyder: Låten barnen komma till mig”. Tillhörande dopfat i mässing är från 1631, skänkt till kyrkan av major Skytte på Sinclairsholm.

Under koret finns ett gravvalv, och under kormattan som är vävd av Agnes Brodd-Molander finns en sten som berättar om vilka som har sin gravplats därunder.

Källor:

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Bok: ”Kyrkorna i Skåne - en kulturhistoria”. Siegrun Fernlund 1980. ISBN 91-85330-26-4

Folder: ”Verums kyrka genom seklerna”. Thorvald Jönsson.